

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De castitate. Cap. LII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

318 S. BONAVENTURAE
 gularitas vocatur. Cauere scandalum, hypocri-
 us iudicatur. Ecce quomodo virtus proscribi-
 tur, & peruersè vitium interpretatur. Econ-
 uersò autem plerunque dissolutio, socialis iu-
 cunditas puratur. Curiositas ædificiorum &
 librorum, honestas habetur. Laxa
 conscientia, libertas deputatur. Corpus deli-
 catè fouere, discretio reputatur. Garrulitas, af-
 fabilitas dicitur. Inuidia fraterna, zelus iusti-
 tiæ dicitur. Duritia & inclementia, rigor ordi-
 nis putatur. Avaritia acquirendi, prouisio fide-
 lis nuncupatur. Astutia, prudentia nominatur.
 Elatio, auctoritatis ostensio monstratur, ze-
 lus & contentio, ordinis defensio appellatur.
 Iactantia de bonis, ædificatio proximi vult vi-
 deri. Detractio, detestatio vitij, alterius vult
 putari. Conformitas vitiosa, vult credi fuga
 singularitatis: & torpor negligentia vult hu-
 militas videri. Pusillanimitas altiora se non
 querere. Inquietudo euagandi & negociandi,
 vult agilitas dici bene operandi. Prodigalitas,
 largitas vult videri. Et sic de alijs. Sciendum
 itaque est, quòd discretio spiritus medium vir-
 tutis iter eligit, nò declinàs ad dexterã vel ad
 sinistram, regia gradiens via, ne dicat bonum
 malum, vel malum bonum, ponendo lucem
 tenebras, & tenebras lucem, diuidès diem vir-
 tutis à nocte vitiorum: ne angelum satanae
 pro Angelo lucis recipiat, verũ à falso distin-
 guens, & quod bonum est tenens.

Ma. 5, 20

De castitate.

CAP. LII.

Vide D.
 Hieron. in
 illud ad
 Tit. 1. Opus
 Epist.

CASTITAS est sobrietatis filia, & nutri-
 tur ab ea, sicut econtrariò luxuria nutri-
 tur à ventris ingluuie. Membra enim genita-
 lia sub ventre posita, ex eius redundancia in
 libidi-

libidinem resoluuntur. Sic etiam econuerso, ventris exinanitio humorem luxurię arefacit; sicut cum fons obturatur, riuulus ex eo profluens desiccatur. Vnde pro generali regula ab omnibus spiritualibus hactenus obseruatum est: Qui castus esse desiderat, studeat sobrietati: quia sine ea non diu castitas est secunda, & cum proficiente proficit, & cum decresecente decrescit: licet quidam sine ea modò sibi melius aliud nescio qua præsumptione promittant. Omnis laus in fine canitur. Nec credo tot & tantos virtutum inquisitores, qui prædictam secuti sunt regulam, in sua æstimatione deceptos. Vnusquisque enim in sua arte sapiens est. Et studiosi virtutum sunt in earum exercitiis sapientes. Studiosi verò deliciarum & diuitiarum secularium, efficiuntur in earum provisione prudētes. Luc. Filij seculi huius prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Castitas est virtus origine cælestis. Hanc ipsi Angeli sancti ab ipso Domino omnium virtutum fontali principio primitus didicerunt, & indeclinabiliter seruauerunt. Hanc summus & vnus magister noster, qui in cælis Angelorum magister est Christus Dominus noster, de cælesti schola ad terras, publicè docendo attulit, & matrem suam gloriosam virginem perfectam & primam post se huius disciplinae magistratam, in cathedra virginalis mundicię cæteris mirandam & imitandam præfecit.

Sine sobrietate nemo castus.

Luc. 16.

Castitas virtus cælestis.

De quatuor utilitatibus castitatis.

CAP. LIII.

CASTITAS quatuor facit in præsentia. Corpus mundificat; sicut è contrario luxuria inquinat. ita vt si non esset alia merces castitatis quàm præsens mundicia, nec aliud

LEXU